

Zakład Fotograficzny
Jaroslawa Tuchołka
Berlin-Halensee
Kurfürstendamm 150
Telefon: J 7, Hodsimeister 3521

odbył długą konferencję z prezydentem Mościckim. O północy wszyscy członkowie gabinetu na czele z premierem udali się do Belwederu w celu złożenia hołdu pamięci Marszałka.

Prezydent Państwa zamianował gen. Rydza-Śmigłego inspektorem generalnym sił zbrojnych, a gen. Tadeusza Kasprzyckiego, dotychczasowego wiceministra spraw wojskowych, tymczasowym ministrem spraw wojskowych.

Rada Ministrów proklamowała żałobę narodową. Po północy prez. Mościcki udał się do Belwederu.

Gen. Kasprzycki, tymczasowy minister spraw wojskowych, wydał do armji następujący rozkaz dzienny:

„Marszałek Piłsudski zmarł po długiej chorobie. Cios jaki spadł na naród i na armję, nie może osłabić w żadnym wypadku waloru służby żołnierza polskiego. Prezydent Państwa zamianował gen. Rydza Śmigłego inspektorem generalnym sił zbrojnych a mnie powierzył obowiązki tymczasowego ministra spraw zagranicznych.

Niniejszem rozkazuję, aby w dniu 13-go maja odczytano przed frontem wszystkich oddziałów orędzie Prezydenta Republiki. Rozkazuję dalej, aby wszystkie flagi i sztandary okryte były żałobą. Generałowie, oficerowie, podoficerowie i zawodowi nałożą godła żałobne. Wszystkie flagi narodowe opuszczone będą do pół masztu”.

Wiść o Śmierci Marszałka Zelektryzowała Naród.

Warszawa, 13 maja. (Donald Day do Chicago Tribune.) — Zgon 67-letniego Marszałka, o stanie zdrowia którego nikt dokładnych wiadomości nie miał, zelektryzowała cały naród. Rząd odbył nadzwyczajne posiedzenie, aby się нараdzić nad sytuacją po śmierci Wodza.

Na ulicach Warszawy ukazały się specjalne oddziały policji, aby w razie potrzeby zaprowadzić porządek. Wszyscy policjanci uzbrojeni są w bomby łzawiące

Wiadomość o śmierci Marszałka szybko rozeszła się po stolicy. Pierwsze pogłoski ukazały się o godzinie 9-iej wieczorem, kiedy przyjęcie dla odjeżdżającego ambasadora francuskiego zostało odwołane.

Thumy poczęły się zbierać w pobliżu Belwederu o godzinie 11-iej w nocy. Wkrótce po północy Radio Polskie ogłosiło pierwszą wiadomość: „Marszałek Piłsudski nie żyje.”

Przez całą noc do pałacu Belwederskiego przychodzili generałowie, aby złożyć hołd pamięci zmarłego Wodza. O godzinie 1-iej po północy dowiedziano się, że Prezydent zamianował gen. Rydza-Śmigłego inspektorem generalnym polskich sił zbrojnych, a gen. Kasprzyckiego ministrem spraw wojskowych.

Przed frontem wszystkich oddziałów wojska polskiego odczytano dzisiaj rozkaz dzienny o „stracie największego w historii Polski męża.” Wszystkie teatry i miejsca rozrywkowe zostały zamknięte aż do następnego rozporządzenia.

Marszałkowa Piłsudska Ciężko Chora.

Warszawa, 13 maja. (U. P.) — Marszałkowa Piłsudska pod wpływem silnych wrażeń po śmierci Marszałka Piłsudskiego, doznała silnego ataku serca.

Lekarze twierdzą, że stan zdrowia marszałkowej jest groźny.

stwowej. Naród utracił Wodza, ale w świadomości narodu polskiego panuje głęboka wiara i świadomość, że życie państwowe będzie się rozwijało w ramach istniejących ustaw, w myśl wytycznych Budowniczo-go Polski, jakim był zmarły Marszałek Piłsudski.

Były kolektor portu chicagowskiego, p. Antoni Czarnecki, — który poznał osobiście Marszałka Piłsudskiego w czasie, gdy p. A. Czarnecki był w Polsce z misją Hoovera, uważa, że Polskę spotkał ciężki cios w śmierci Marszałka Piłsudskiego. Odszedł wielki człowiek — powiada p. A. Czarnecki. Łaskawy Bóg pozwolił mu dokończyć dzieła, zanim mu oczy zamknął na wieki.

Sekretarz generalny Zw. N. P., p. Albin Szczerbowski widzi w śmierci Marszałka Piłsudskiego wielki cios, jaki ugodził w naród polski. Kierownictwo Marszałka Piłsudskiego potrzebne było Polsce jeszcze co najmniej 10 lat i żeby sam Marszałek mógł się cieszyć owocami swej pracy.

Śmierć Marszałka Piłsudskiego mówił sędzia Piotr Schwaba — to największa strata, jaką mógł ponieść naród polski. Przypuszczam wszakże, iż naród był przygotowany do zniesienia tej boleści i do dalszego prowadzenia prac Marszałka Piłsudskiego.

Dr. Kostrzewski, redaktor, lekarskiego miesięcznika, powiada, że ze śmiercią Marszałka Piłsudskiego zszedł do grobu ostatni wielki romantyk polski a co do skutków tego zgonu, to dr. Kostrzewski sądzi że przyszłość dotyczy się innym korytem. Zająd zmiany polityczno-społeczne, niesnaski powstaną, bo tym, którzy będą chcieli kontynuować program Marszałka Piłsudskiego, brak będzie do tego auroli, jaką był otoczony Marszałek.

Wiceprezes Macierzy Polskiej, dr. J. Liss, powiada, że dla wszystkich Polaków, a szcze

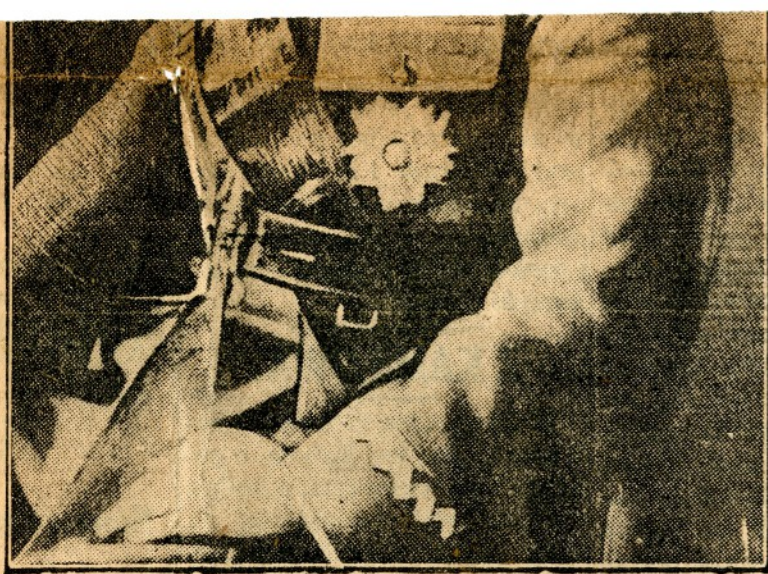
(Dokończenie na str. 101).

POL

Konsul
Polskiej do
Pierws
sudski, zm
o godzinie
pejski) po
Cała F
łobie po st
dza Polski
Prezyd
Narodu.
Z całej
Prezydenta
pesze kond
Skoro
ki spotkał

Zy

Rok 1867
Rok pełen
terskich wy
opowiadań
ctwa moski
srogości Mu
la, rok pełen
głych w wa
ten pełen ws
szczęsnych
tysiące pow
biru — był
nia Piłsudsk
Miejs
W dniu 6
listopada st.
dził się Józ

SKA U TRUMNY NACZELNIKA.

at Generalny Rzeczypospolitej
nosi:

zy Marszałek Polski, Józef Pił-
urł w Warszawie 12-go maja,
8:45 po południu (czas euro-
ciężkiej chorobie.

olska pokryta w głębokiej za-
racie największego Syna i Wo-
Odrodzonej.

ent Państwa wydał orędzie do

go świata nadchodzą na ręce
i Prezesa Rady Ministrów de-
olencyjne.

zostało wiadomem o ciosie, ja-
naród polski, odbyło się nad-

zwyczajne posiedzenie Rady Ministrów.

Po posiedzeniu premier Sławek udał
się do Prezydenta Państwa, z którym od-
był kilkugodzinną konferencję.

O północy Rząd in corpore z premje-
rem Walerym Sławkiem na czele udał się
do Belwederu, aby złożyć hołd pamięci
Marszałka Piłsudskiego.

Na opróżnione po Marszałku stanowi-
sko generalnego inspektora sił zbrojnych
został wyznaczony przez Prezydenta Pań-
stwa gen. dywizji Rydz-Śmigły, a na peł-
niącego obowiązki ministra spraw wojsko-
wych gen. brygady Tadeusz Zbigniew
Kasprzycki, dotychczasowy wiceminister
spraw wojskowych.

cie i Czyny Wodza.

wspomnień o boha-
siłkach powstańców
o gwałtach żołda-
lewskiego i dzikiej
prawjewa-Wieszatie-
n żałoby po pole-
lee z najeżdźcą, rok
spółczucia dla nie-
wygnańców, jakich
leczono w tajgi Sy-
też rokiem urodze-
niego Józefa.

ce urodzenia.

-go grudnia (23-go
st.) 1867 roku uro-
f Piłsudski w szla-

checkim modrzewiowym dwor-
ku w Żułowie (powiat święciań-
ski, ziemi Wileńskiej). Tam też
spędził swoje dzieciństwo w at-
mosferze ciepła rodzinnego, wy-
chowując się w zasadach nie-
złomnej prawości i rycerskości,
cechujących prastary ród jego
wysokiej szlachty, uważającej
się za książąt litewskich od Gi-
netów. Wpojone weń w domu
rodzicielskim zasady, cechowa-
ły następnie całe jego życie i
czyny, owiane głębokiem umi-
łowaniem Ojczyzny.

Ojciec „Ziuka” (tak zwany
był Józef Piłsudski przez rodzi-

nę i domowników) również Jó-
zef Piłsudski, należąc do „Bia-
łych”, był komisarzem cywil-
nym na Żmudzi.

Matka, Marja, wywodziła się
z domu Bilewiczów, marszałków
żmudzkich.

Żywiołowy pożar, który w
dniu 4go lipca, 1874 roku, wy-
buchł w Żułowie, doprowadził
Piłsudskich niemal do ruiny.
Wskutek tej katastrofy zmu-
szeni byli przenieść się do Wil-
na i tu — oddać synów do rzą-
dowego gimnazjum.

(Dokończenie na stronie 5ej)

dawna, że w swojej ostatniej działalności sięgał granic swoich
sił fizycznych. Szukał i kształtował do niezależnej pracy lu-
dzi, którzy zkolei mieli dźwigać brzemie odpowiedzialności.

Zostawia on narodowi jako ojcowiznę pieczę nad hono-
rem i mocą państwa. Tę swoją ostatnią wolę przekazuje nam
żyjącym i musimy ją przyjąć i podjąć wypływające z niej obo-
wiązki.

Oby nasza żałoba i żal pogłębiły w nas samych świado-
mość odpowiedzialności całego narodu wobec jego ducha i
wobec przyszłych pokoleń”.

Zwłoki Marszałka Spoczną Na Wawelu, Serce w Wilnie.

Warszawa, 13 maja. (Prasa Zjednoczona.) — Zgodnie z
wolą Marszałka Piłsudskiego, wyrażoną wkrótce przed śmie-
cią, zwłoki Marszałka spoczną obok zwłok króla Sobieskiego,
Tadeusza Kościuszki, Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackie-
go na Wawelu, zaś serce złożone będzie w Wilnie

Panuje tu przypuszczenie, że Marszałek Piłsudski pozost-
awił po sobie testament polityczny, w którym wskazał, kto z po-
ród wybitnych wodzów polskich ma zostać jego następcą.

KTO BĘDZIE NASTĘPCĄ MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO?

Pułkownik Józef Beck, który z adjutanta Marszałka został
ministrem spraw zagranicznych, wymieniany jest jako prawdo-
podobny następca na stanowisko, jakie zajmował w narodzie
Marszałek Piłsudski. Innymi kandydatami na to stanowisko są:
były premier Prystor i premier Walery Sławek. Ci trzej stali
najbliższymi Marszałka i byli najbardziej wtajemniczeni w jego
sprawy.

Marszałek Piłsudski miał zamiar odbyć konferencję z mi-
nistrem spraw zagranicznych Francji, Pierre Lavalem w spra-
wie sytuacji, jak powstała po podpisaniu sojuszu militarnego
francusko-sowieckiego Lecz Marszałek nie miał już dość sił na
to, i min. Laval odjechał z Warszawy do Moskwy bez widzenia
się z Marszałkiem Piłsudskim.

Marszałek Piłsudski zmarł w przeddzień swego majowego
przewrętu, w 1926 roku.

Dowiedziano się tu, że wspaniały pogrzeb Marszałka od-
będzie się prawdopodobnie w środę, albo w czwartek.

Walczyć o Polskę To Zaszczyt—Piłsudski.

Trzy Historyczne Rozkazy Wodza Do Swych Żołnierzy.

Rok 1914, który dla całego świata był zapoczątkowaniem
wielkiej wojny światowej, dla Marszałka Piłsudskiego był ro-
kiem przełomowym, rokiem wielkich zmagania duchowych, okre-
sem w którym trzeba się było decydować, po której stronie sta-
nąć, aby zwyciężyć, aby wywalczyć niepodległość Ojczyźnie. —
Piłsudski wszystkich trzech zaborców ważył za wrogów Polski
i sprawy polskiej i po dłuższych rozważaniach zdecydował się
wystąpić z orężem przeciw największemu zaborcy, Rosji. W

(Dokończenie na str. 3ciej.)

DZIENNIK

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER DECEMBER 29-TH

No. 112.

PONIEDZIAŁEK, 1

PIŁSUDSKI

Cały Naród w

ZEWSZĄD PŁYNĄ WYRAZY WSPÓŁCZUCIA.

Pogrzeb Wodza w Środę Lub w Czwartek.

WARSZAWA, 13-go maja. (Pat.) — Oficjalny komunikat rządu oznajmia: — Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski, zmarł 12-go maja o 8:45 wieczorem w pałacu Belwederskim, w Warszawie. Ostatnich Sakramentów św. konającemu udzielił ks. Władysław Kornilowicz. Marszałek zapadał coraz bardziej w chorobę od kilku miesięcy. Diagnoza profesora wiedeńskiego Weknenbacha i dr. Antoniego Stefanowskiego ustaliła, że Marszałek cierpiał na chorobę raka żołądka i wątroby. Chorym Marszałkiem opiekowali się dr. Stanisław Rupert, dr. Stefan Mozołowski, dr. Henryk Cięciana i dr. Felicjan Tukanowicz. Stan zdrowia Marszałka pogorszył się znacznie w dniu 11-go maja z powodu wewnętrznego

Wrażenie Śmierci Piłsudskiego.

Miejscowy polski konsul generalny okrył się żałobą. W rozmowie z panem konsulem generalnym drem. Wacławem Gawrońskim, ten ostatni wyraził ból głęboki z powodu zgonu Marszałka Piłsudskiego. Z zejściem Marszałka Piłsudskiego do grobu — mówił p. konsul — zamyka się największa epoka Polski Odrodzonej. W Piłsudskim odchodzi największa postać Polski Odrodzonej. Cały naród okrył się żałobą, a boleść głęboka przejmuje serca tych wszystkich, którzy dzielili trudy i niedolę Marszałka Piłsudskiego w okresie wywalczenia

18

K CHICAGOSKI

1890, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILLINOIS, UNDER THE ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

*The Most Extensively
Circulated Polish
Daily In Chicago.*

MA 13-GO MAJA, (MONDAY, MAY 13), 1935 ROKU.

(2c) ZA NUMER—ROK XLV

MI NIE ŻYJE w Ciężkiej Żałobie

TROSKA O MOC PAŃSTWA TESTAMENTEM WODZA.

Żałobna Odezwa Prezydenta Polski Do Narodu.

WARSZAWA, 13-go maja. (PAT). — Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki wydał następującą odezwę do narodu:

„Marszałek Józef Piłsudski odszedł od nas nazawsze. Wielkim trudem swojego życia stworzył moc narodu, swoim genjuszem i niezłomną wolą wskrzesił państwo. Wiódł państwo ku odrodzeniu potęgi, ku wyzwoleniu sił, na których przyszłość Polski miała być oparta.

Jako nagrodę za jego olbrzymią pracę, dano mu oglądać państwo polskie jako rzeczywistość żywą, zdolną do życia i gotową dla życia, i widzieć naszą armję w chwale jej zwyciężkich sztandarów.

Ten mąż, największy w naszej historii, czerpał moc duszy z głębin przeszłości Polski, a przez nadludzki wysiłek swojej myśli odgadnął drogi przyszłości. W tej przyszłości więcej już siebie samego nie widział, bowiem był świadomy od-

67

ś. p. Józef Piłsudski

1935

